

Samenvatting van de preek over zondag 32, vraag en antwoord 86 van de Heidelbergse catechismus

Lezen: 2 Petrus 1 : 1 – 11

Voorbeeld: iemand is uit het water gered. Zal hij zijn redder niet levenslang dankbaar zijn? Echte dankbaarheid is niet: nu zal ik mijn best eens gaan doen.

Het antwoord verwijst naar Christus: Hij bewerkt de dankbaarheid in het hart van de Zijnen. Dat antwoord eert de Heere en is tevens bevrijdend.

Thema: *Christus vernieuwt de Zijnen*

1. tot lof van Gods Naam

Uit het opschrift boven dit derde deel van de catechismus en uit de vraag krijgen we de indruk dat wij dankbaar moeten zijn. Maar strookt dat wel met het behoud uit enkel genade?

Het antwoord is ontspannend: 'omdat Christus ons vernieuwt...' Nu kan het niet anders meer of ik ben God dankbaar – in Christus en door Hem.

Wie zijn overigens die 'wij' en 'ons'? Niet ieder (kerk)mens, maar allen die de reinigende kracht van Jezus' bloed in hun leven ervaren hebben.

Maar dan is Christus er ook om je leven nieuw te maken door Zijn Geest. We blijven altijd afhankelijk van Hem. 'Blijf in Mij...' (Joh.15).

Dankbaarheid is een warm woord: het hart klopt erin. Gods kind is dankbaar voor Gods grootste Gave: Zijn Zoon.

In het paradijs was dankbaarheid een spontane behoefte. Na de zondeval is dankbaarheid dieper: het is de dank om de verlossing van een totaal verdorven mens. Een dank die de Heilige Geest bewerkt.

Uitingen daarvan in het OT: offers, Psalmen. In het NT de oproep om dankbaar te zijn vanwege het volbrachte werk van Christus (zie bijv. Coloss. 3:15).

Een dankbaar mens gaat het beeld van Christus vertonen, vooral in Zijn gehoorzaamheid aan Gods gebod en in Zijn gebedsleven (denk aan de twee delen in het stuk van de dankbaarheid in de catechismus: gebod en gebed).

Christus gaat met dat vernieuwende werk steeds door. Er zijn veel tegenkrachten, ook na verkregen genade. Maar Hij werkt heen naar het doel: 'opdat wij ons met ons hele leven aan God dankbaar voor Zijn weldaden bewijzen en Hij door ons geprezen wordt'.

God is er niet om ons, maar wij zijn er om God – zie Jes. 43:21. Juist dat besef gaat de Geest weer in mijn hart leggen: het gaat om Zijn eer!

Hoe krijgt dat gestalte? Door maar niet iets van ons leven aan de Heere te wijden, maar onszelf met heel ons leven – niets uitgezonderd. Is dat ons leven geworden?

Er is een gevaar dat wij de Heere wel dankbaar zijn voor allerlei tijdelijke weldaden (herstel van gezondheid, een nieuwe baan, etc.) maar dat wij deze dankbaarheid over de eeuwige redding missen. Is dat er een teken van dat we die diepste weldaden niet persoonlijk kennen?

Laat Ps. 51 : 17 ons gebed zijn.

Kunt u het niet laten om tot de Heere te roepen in uw nood? Gebroken tonen zijn Hem zo aangenaam – zie Psalm 51 : 19.

Maar dan gaat de Heere ook doorwerken: naar de hoogte van de lofzang, als oefening voor de eeuwige vreugde!

2. tot verzekering van hun geloof

‘... daarna ook, dat elk bij zichzelf uit de vruchten verzekerd zij’.

Een dood geloof draagt geen vrucht voor de Heere. Een leven in dankbaarheid werpt daarentegen rijke vrucht af, ook voor de geloofszekerheid. Daar blijkt uit dat ons geloof een planting is van de hemelse Landman. Zie bijv. 1 Joh. 2:3 en 4.

Een boom ken je aan de vruchten (Matt. 7:17-20).

Het geloof vindt zijn grond niet in de werken, maar alleen in Gods belofte. De werken zijn vrucht van het geloof. Hoe dichter ik bij de Heere leef, hoe voorzichtiger mijn levenswandel wordt (Ef. 5:15).

En als je dan soms twijfelt aan Gods genadewerk in je leven, laat de Heilige Geest je wel eens iets van de vruchten zien: er is toch een andere koers gekomen in mijn leven, die niet uit mijzelf is te verklaren maar alleen vanuit de Heere. Wat mij vroeger een lust was (leven in de zonde) is mij nu een last, en wat mij vroeger een last was (de Heere dienen) is mij nu een lust.

We mogen dit een kleine ‘hulplijn’ noemen die de Heere geeft om een wankelend mens te ondersteunen. Zie de vruchten in Gal. 5:22. Wat een zegen als je met verwondering daarvan iets opmerkt in je leven.

Een slordige, wereldse levenswandel bevordert de geloofszekerheid niet, maar belemmert die. Zie 2 Petrus 1 : 5 – 9.

3. tot zegen voor hun naaste

‘... en dat door onze godzalige wandel onze naasten ook voor Christus gewonnen worden’.

Dat is het zendingsdoel dat Christus met Zijn vernieuwende werk heeft. Hij zegt: ‘Ik ben het Licht van de wereld’ (Joh. 8:12). Maar Hij zegt ook tegen Zijn volgelingen: ‘Jullie zijn het licht van de wereld’ (Matt. 5:14).

Is onze levenswandel doorzichtig tot op Christus? Hoe komt het toch dat de kerk in het Westen zo weinig werfkracht bezit? Reden tot eerlijk zelfonderzoek!

Buitenstaanders kijken scherp naar de levenswandel van christenen. Zijn wij een aanbeveling of een obstakel?

Leven in dankbaarheid betekent: een reflector van Christus zijn. Als het kan met woorden, maar in elk geval in onze levenswandel.

Dat was het geheim van de groei van de eerste christengemeente (zie Hand. 2:44-47).

De Heere belooft: als wij dicht bij Hem leven en wandelen in het licht met Jezus, zal de Heere dat gebruiken tot zegen voor anderen. Zie Matt. 5:16.

Enkele vragen voor persoonlijke of gemeenschappelijke bezinning

1. Wat is uw persoonlijke invulling van ‘dankbaarheid’? Ontdekte u in de preek dingen die daar een andere of nadere invulling aan geven? Zo ja, welke?
2. Welke plaats neemt de lofprijzing in in ons leven? Op welke manier kunnen we er inhoud aan geven?
3. Helpt de gedachte van de ‘kleine hulplijn’ (punt 2) u? Ontdekt u dingen in uw leven die niet uit uzelf zijn te verklaren, maar alleen uit de Heere?
4. Wat is volgens u het belangrijkste om een zegen voor onze naaste te kunnen zijn: onze woorden of onze daden? Ga eens na wat Colossenzen 4 : 2 – 6 zegt over de volgorde van woorden en daden. Waarom zou de levenswandel eerst genoemd worden en pas daarna de woorden?

Voor de kinderen: heb jij de Heere lief? En waarom dan? Hoe kun je dat aan de Heere en aan de mensen laten zien?

